

Byla C-194/06

Staatssecretaris van Financiën

prieš

Orange European Smallcap Fund NV

(Hoge Raad der Nederlanden prašymas priimti prejudicinį sprendimą)

„EB 56–58 straipsniai – Laisvas kapitalo judėjimas – Dividendų apmokestinimas – Kompensacija, suteikta kolektyvinio investavimo subjektui dėl kitos valstybės narės išskaičiuotų prie šaltinio mokesčių nuo šio subjekto gautų dividendų – Šios kompensacijos ribojimas suma, kurią akcininkas, minėto subjekto steigimo valstybės narės rezidentas, investavęs netarpininkaujant tokiam subjektui, galėtų atskaityti iš pajamų mokesčio pagal dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartį – Šios kompensacijos ribojimas atsižvelgiant į akcininko ne rezidentų dalyvavimą šio subjekto kapitale“

Sprendimo santrauka

1. *Laisvas kapitalo judėjimas – Apribojimai – Mokesčių teisės aktai – Pelno mokestis – Kolektyvinio investavimo subjektams išmokamų dividendų apmokestinimas*

(EB 56 ir EB 58 straipsniai)

2. *Laisvas kapitalo judėjimas – Apribojimai – Mokesčių teisės aktai – Pelno mokestis – Kolektyvinio investavimo subjektams išmokamų dividendų apmokestinimas*

(EB 56 ir EB 58 straipsniai)

3. *Laisvas kapitalo judėjimas – Apribojimai – Sąvoka – Identiškas aiškinimas santykiuose su trečiosiomis šalimis ir Bendrijos viduje – Ribos*

(EB 56 straipsnio 1 dalis)

4. *Laisvas kapitalo judėjimas – Kapitalo judėjimo trečiųjų šalis ar iš jų apribojimai – 1993 m. gruodžio 31 d. buvęs kapitalo judėjimo, susijusio su tiesioginėmis investicijomis, apribojimai – „Tiesioginių investicijų“ sąvoka*

(EB 57 straipsnio 1 dalis)

1. EB 56 ir EB 58 straipsniais nedraudžiami valstybės narės teisės aktai, kuriuose numatant jos teritorijoje steigtiems kolektyvinio investavimo subjektams kompensaciją, skirtą atsižvelgti į kitos valstybės narės prie šaltinio išskaičiuotus mokesčius nuo šiems subjektams sumokėtų dividendų, ši kompensacija ribojama suma, kurią šios pirmos valstybės narės teritorijoje reziduojantis fizinis asmuo dėl panašio mokesčio galėtų atskaityti pagal dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartį, sudarytą su ta kita valstybe nare.

Žinoma, dėl to, kad tokiuose teisės aktuose iš tam tikrų valstybių narių kilusių dividendų atžvilgiu nenumatyta kompensacija, susijusi su užsienyje gautų dividendų apmokestinimu prie šaltinio, investuoti šiose valstybėse narėse tampa mažiau patrauklu nei valstybėse narėse, kuriose

iškai?uoti nuo dividend? mokes?iai suteikia teis? ? ši? kompensacij?. Taigi tokie teis?s aktai gali atgrasyti kolektyvinio investavimo subjekt? investuoti valstyb?se nar?se, kuriose nuo dividend? išskaitomi mokes?iai nesuteikia teis?s ? kompensacij?, tod?l iš esm?s jie yra EB 56 straipsniu draudžiamas laisvo kapitalo jud?jimo apribojimas.

Ta?iau tokiais teis?s aktais siekiama kuo labiau mokestin? akcininko, kuris tiesiogiai investavo, gaunam? dividend? vertinim? prilyginti taikomam dividendams, kuriuos akcininkas gavo investav?s tarpininkaujant kolektyvinio investavimo subjektui, norint išvengti to, kad tokio subjekto užsienyje padarytos investicijos neb?t? laikomos mažiau patraukliomis nei tiesiogin?s investicijos. Kalbant apie tokius teis?s aktus, kolektyvinio investavimo subjekto pad?tis, kai jis gauna dividendus iš valstybi? nari?, su kuriomis valstyb? nar?, kurioje jis yra ?sisteig?s, yra sudariusi sutart?, numatan?i? akcinink?, kurie yra fiziniai asmenys, teis? atskaityti šiose valstyb?se nar?se nuo dividend? išskai?iuojam? mokest? iš pajam? mokes?io, kur? jie privalo mok?ti ?sisteigimo valstyb?je, skiriasi nuo tos, kai šis subjektas gauna dividendus iš valstybi? nari?, su kuriomis tokia sutartis n?ra sudaryta, t. y. dividendus, kuri? atžvilgiu ši teis? n?ra numatyta. Iš tikr?j? tik kalbant apie investicijas valstyb?se nar?se, su kuriomis tokia dvišal? sutartis mokes?i? srityje yra sudaryta, nesant numatytos kompensacijos, pasirinkimas investuoti tarpininkaujant kolektyvinio investavimo subjektui gal?t? b?ti mažiau naudingas akcininkui, kuris yra fizinis asmuo, nei tiesiogin? investicija. Ta?iau kalbant apie valstybes nares, su kuriomis tokio subjekto ?sisteigimo valstyb? nar? tokios sutarties n?ra sudariusi, fizinio asmens pasirinkimas investuoti tarpininkaujant tokiam subjektui nesukelia pavojaus prarasti lengvat?, kuria jis b?t? pasinaudoj?s, jei b?t? pasirink?s tiesiogin? investavim? šiose valstyb?se nar?se. Tod?l ši situacija objektyviai n?ra panaši ? t?, kai šio subjekto ?sisteigimo valstyb? nar? yra sudariusi toki? sutart? mokes?i? srityje.

Iš to matyti, kad kalbant apie teis?s aktus, kuriais tam, kad tiesiogini? investicij? mokestinis vertinimas b?t? kuo labiau prilygintas taikomam investicijoms tarpininkaujant kolektyvinio investavimo subjektui, valstyb? nar? nusprend? pastar?j? atžvilgiu taikyti kompensacij? už prie šaltinio išskai?iuotus mokes?ius nuo dividend?, kilusi? iš valstybi? nari?, kuri? atžvilgiu ji ?sipareigojo pagal dvišales sutartis leisti fiziniams asmenims atskaityti šiuos mokes?ius iš pajam? mokes?io, privalomo mok?ti pagal savo nacionalin? teis?, EB 56 ir EB 58 straipsniai nedraudžia, kad ši valstyb? nar? netaikyt? kompensacijos dividendams, kilusiems iš kit? valstybi? nari?, su kuriomis ji nesudariusi dvišali? tokias nuostatas numatan?i? sutar?i?, tuo atveju, jeigu tai n?ra objektyviai panašios situacijos.

(žr. 56, 60–65 punktus, rezoliucin?s dalies 1 punkt?)

2. EB 56 ir EB 58 straipsniais draudžiami valstyb?s nar?s teis?s aktai, kuriais numatant jos teritorijoje ?steigtiems kolektyvinio investavimo subjektams kompensacij?, skirt? atsižvelgti ? kitos valstyb?s nar?s prie šaltinio išskai?iuotus mokes?ius nuo šiems subjektams sumok?t? dividend?, ši kompensacija sumažinama, jeigu ir tiek, kiek ši? subjekt? akcininkai yra kitose valstyb?se nar?se ar tre?iosiose šalyse reziduojantys arba ?sisteig? fiziniai ar juridiniai asmenys, kai toks sumažinimas vienodai nepalankus visiems min?t? subjekt? akcininkams, nes d?l jo sumaž?ja bendra paskirstytino pelno suma.

Iš ties? toks kompensacijos sumažinimas proporcingai kapitalo daliai, kuri priklauso kitoje valstyb?je nar?je reziduojantiems ar ?sisteigusiems akcininkams, sukelia EB 56 straipsniu iš esm?s draudžiam? laisvo kapitalo jud?jimo apribojim?, jei jis gali sudaryti kli?i? kolektyvinio investavimo subjektui pritraukti kapital? kitose nei jo ?sisteigimo valstyb?se nar?se ir taip pat atgrasyti ši? kit? valstybi? nari? investuotojus ?sigyti jo kapitalo dali?.

Tai, jog valstyb? nar? ?gyvendina savo kompetencij? mokes?i? srityje, kiek tai susij? su dividendais, kuriuos išmok?jo šios valstyb?s nar?s teritorijoje ?sisteig?s kolektyvinio investavimo subjektas tiek akcininkams, reziduojantiems ar ?sisteigusiems šioje valstyb?je nar?je, tiek

akcininkams, reziduojantiems ar ?sisteigusiems kitose valstyb?se nar?se, tuo atveju, kai numatyta tokia kompensacija, pateisina b?tinyb? j? taikyti ir kolektyvinio investavimo subjektams, kuri? kai kurie akcininkai nereziduoja ar n?ra ?sisteig? šioje valstyb?je nar?je.

Nors tokiais teis?s aktais siekiama atskirti akcininkus pagal tai, ar jie rezidentai, ar ne rezidentai, tam, kad kompensacija, kuri? jie gauna šiems kolektyvinio investavimo subjektams paskirstant peln?, b?t? susijusi su mokes?io, kuriuo min?ti akcininkai atitinkamai apmokestinami ši? subjekt? ?sisteigimo valstyb?je nar?je, tarifais, reikia pažym?ti, kad mažinant kompensacij? proporcingai toki? subjekt? kapitalo daliai, kuri priklauso kitose valstyb?se nar?se reziduojantiems arba ?sisteigusiems akcininkams, negalima pasiekti tokio tikslo. Iš tikr?j? toks sumažinimas vienodai nepalankus visiems kolektyvinio investavimo subjekto akcininkams, nes juo siekiama sumažinti bendr? paskirstytino pelno sum?.

Su kitose valstyb?se nar?se ?steigt? ?moni? mokamais dividendais susijusi? mokestini? ?plauk? sumaž?jimas negali b?ti laikomas svarbesniu bendr?j? interes? tenkinan?iu pagrindu, kuriuo galima remtis pateisinant pagrindinei laisvei prieštaraujan?i? priemon?.

Sprendimas d?l situacij?, kai kolektyvinio investavimo subjekto akcininkai reziduoja ar ?sisteig? kitoje valstyb?je nar?je, galioja ir situacijoms, kai kolektyvinio investavimo subjekto akcininkai reziduoja arba yra ?sisteig? tre?iosiose šalyse.

Kadangi, pirma, valstyb? nar? apmokestina jos teritorijoje ?steigto kolektyvinio investavimo subjekto dividendus, išmok?tus tre?iosiose šalyse reziduojantiems arba ?steigtiems akcininkams, ir, antra, tokiam subjektui suteikta kompensacija sumažinama proporcingai jo kapitalo daliai, priklausan?iai tokiems akcininkams, o mokestinis ši? akcinink? vertinimas tre?iosiose šalyse šiuo atžvilgiu n?ra svarbus, b?tinyb? užtikrinti mokes?i? kontrol?s veiksmingum? negali pateisinti tokio kapitalo jud?jimo ? tre?i?ias šalis ir iš j? apribojimo.

Darant prielaid?, kad, siekiant pateisinti kapitalo jud?jimo ? tre?i?ias šalis ar iš j? apribojim?, galima remtis mokestini? ?plauk? sumaž?jimo prevencija, ? tok? pateisinim? negalima atsižvelgti, nes šis sumaž?jimas sukelia vienodas pasekmes visiems kolektyvinio investavimo subjekto akcininkams, nesvarbu, ar jie yra valstybi? nari?, ar tre?i?j? šali? rezidentai, ar jose ?sisteig? asmenys.

Tokiam teis?s aktui neturi ?takos tai, kad kolektyvinio investavimo subjekto užsienio akcininkai reziduoja ar ?sisteig? valstyb?je, su kuria valstyb? nar?, kur šis subjektas ?sisteig?s, sudar? sutart?, pagal kuri? abipusiškai atskaitomi prie šaltinio išskai?iuoti mokes?iai nuo dividend?.

(žr. 72, 74, 79, 82, 84, 92–97, 108, 113–114 punktus, rezoliucin?s dalies 2 punkt?)

3. Kapitalo jud?jimo apribojimo s?vok? reikia aiškinti vienodai santykiuose tarp valstybi? nari? bei tre?i?j? šali? ir santykiuose tarp valstybi? nari?. Iš ties?, net jeigu kapitalo jud?jimo liberalizavimas su tre?iosiomis šalimis iš tikr?j? gali tur?ti kit? tiksl? nei ?gyvendinti vidaus rink?, pavyzdžiui, užtikrinti bendros Bendrijos valiutos patikimum? pasaulio finans? rinkose ir išlaikyti pasaulinio lygio finans? centrus valstyb?se nar?se, kai laisvo kapitalo jud?jimo principas EB 56 straipsnio 1 dalimi buvo išpl?stas kapitalo jud?jimui tarp tre?i?j? šali? ir valstybi? nari?, valstyb?s nar?s nusprend? tame pa?iame straipsnyje ir tokia pa?ia formuluote š? princip? ?tvirtinti kapitalo jud?jimui Bendrijos viduje ir kapitalo jud?jimui, susijusiam su santykiais su tre?iosiomis šalimis.

Vis d?lto kapitalo jud?jimas ? tre?i?ias šalis ar iš j? vyksta teisiniame kontekste, kuris skiriasi nuo kapitalo jud?jimo Bendrijos viduje teisinio konteksto, nes d?l tarp Europos S?jungos valstybi? nari? egzistuojan?io teisinio integravimosi lygio, ypa? d?l egzistuojan?i? Bendrijos teis?s akt?, kuriais siekiama, kad nacionalin?s mokes?i? institucijos bendradarbiaut?, ekonominei veiklai su Bendrijos

masto užsienio elementais valstybės narės taikomas apmokestinimas ne visada yra panašus į tą, kuris taikomas ekonominei veiklai, susijusiai su santykiais tarp valstybių narių ir trečiųjų šalių. Taip pat negalima atmesti to, kad valstybės narės gali parodyti, jog kapitalo judėjimo į trečiųsias šalis ar iš jų apribojimas pateisinamas pagrindu, nurodytu tokiomis aplinkybėmis, kuriomis šis pagrindas negalėtų pagrįstai pateisinti kapitalo judėjimo tarp valstybių narių apribojimo.

(žr. 87–90 punktus)

4. Į EB 57 straipsnio 1 dalies taikymo sritį kaip kapitalo judėjimo apribojimas, apimantis tiesiogines investicijas, patenka apribojimas, jeigu jis susijęs su bet kokiomis investicijomis, kurias atlieka fiziniai ar juridiniai asmenys ir kurios padeda užmegzti ar palaikyti ilgalaikius ir tiesioginius santykius tarp lėšas suteikiančių asmenų ir žmonių, kurių investuojamos lėšos, turint tikslą vykdyti ekonominę veiklą.

(žr. 102 punktą, rezoliucinės dalies 3 punktą)

TEISINGUMO TEISMO (didžioji kolegija)

SPRENDIMAS

2008 m. gegužės 20 d.(*)

„EB 56–58 straipsniai – Laisvas kapitalo judėjimas – Dividendų apmokestinimas – Kompensacija, suteikta kolektyvinio investavimo subjektui dėl kitos valstybės narės išskaičiuotų prie šaltinio mokesčių nuo šio subjekto gautų dividendų – Šios kompensacijos ribojimas suma, kurią akcininkas, minėto subjekto valstybės narės rezidentas, investavęs netarpininkaujant tokiam subjektui, galėtų atskaityti iš pajamų mokesčio pagal dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartį – Šios kompensacijos ribojimas atsižvelgiant į akcininko ne rezidentų dalyvavimą šio subjekto kapitale“

Byloje C-194/06

dėl *Hoge Raad der Nederlanden* (Nyderlandai) 2006 m. balandžio 14 d. Sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2006 m. balandžio 26 d., pagal EB 234 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Staatssecretaris van Financiën

prieš

Orange European Smallcap Fund NV,

TEISINGUMO TEISMAS (didžioji kolegija),

kur? sudaro pirmininkas V. Skouris, kolegij? pirmininkai C. W. A. Timmermans, A. Rosas, K. Lenaerts, L. Bay Larsen, teis?jai R Silva de Lapuerta, K. Schiemann, P. K?ris, E. Juhász, E. Levits (praneš?jas), A. Ó Caoimh, P. Lindh ir J.?C. Bonichot,

generalinis advokatas Y. Bot,

pos?džio sekretorius J. Swedenborg, administratorius,

atsižvelg?s ? rašytin? proceso dal? ir ?vykus 2007 m. balandžio 24 d. pos?džiui,

išnagrin?j?s pastabas, pateiktas:

– *Orange European Smallcap Fund NV*, atstovaujamos *belastingadviseurs* B. J. Kiekebeld, J. van Eijsden ir D. Smit,

– Nyderland? vyriausyb?s, atstovaujamos H. G. Sevenster ir M. de Grave,

– Europos Bendrij? Komisijos, atstovaujamos R. Lyal ir A. Weimar,

susipažin?s su 2007 m. liepos 3 d. pos?dyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima š?

Sprendim?

1 Prašymas priimti prejudicin? sprendim? susij?s su EB 56 ir 58 straipsni? išaiškinimu.

2 Šis prašymas buvo pateiktas nagrin?jant byl? tarp Valstyb?s finans? sekretoriaus (*Staatssecretaris van Financiën*) ir *Orange European Smallcap Fund NV* (toliau – OESF) d?l remiantis Nyderland? teis?s aktuose numatyta specialia mokes?i? tvarka kolektyvinio investavimo subjektams suteiktinos kompensacijos d?l užsienyje išskai?iuot? mokes?i? nuo OESF 1997–1998 ataskaitiniais metais gaut? dividend?.

Teisinis pagrindas

3 Remiantis Pelno mokes?io ?statymo (Wet op de vennootschapsbelasting 1969, Stb. 1969, Nr. 469, toliau – Pelno mokes?io ?statymas) 28 straipsniu kolektyvinio investavimo subjektas – tai bet kuris Nyderland? Karalyst?je ?steigtas subjektas, kuris yra akcin? bendrov? (*naamloze vennootschap*), privati uždaroji akcin? bendrov? (*besloten vennootschap*) arba bendrasis investicinis fondas (*fonds voor gemene rekening*), jo tikslas bei tikroji veikla yra investavimas ir kuris tenkina tam tikras kitas s?lygas.

4 Tokiam subjektui taikomas pelno mokestis, ta?iau jo pelnas apmokestinamas taikant nulin? tarif?. Kad neprarast? savo statuso, šis subjektas per tam tikr? termin? privalo vis? paskirstytin? peln?, atskai?ius tam tikras ?statymu leidžiamas sumas, perduoti savo akcininkams.

5 Kai toks subjektas gauna Nyderlanduose ?steigtos bendrov?s paskirstom? dividend?, nuo j? išskai?iuojamas mokestis prie šaltinio pagal 1965 m. Dividend? apmokestinimo ?statymo (Wet op de dividendbelasting 1965, Stb. 1965, Nr. 621, toliau – Dividend? apmokestinimo ?statymas) 1 straipsnio 1 dal?.

6 Ta?iau pagal šio ?statymo 10 straipsnio 2 dal? kolektyvinio investavimo subjektas, per šešis m?nesius nuo ataskaitini? met? pabaigos pateik?s prašym?, gali susigr?žinti nuo min?t? dividend? išskai?iuot? mokest?.

7 Kalbant apie kitose valstyb?se gautus dividendus, nuo kuri? buvo išskai?iuotas mokestis, kaip nurod? prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateik?s teismas, pagal Nyderland? teis?s aktus š? užsienyje sumok?t? mokest? galima atskaityti iš Nyderland? pelno mokes?io tik iki sumos, atitinkan?ios t? pastarojo mokes?io dal?, kuri proporcingai tenka aptariamiesiems dividendams. Min?to teismo teigimu, kadangi kolektyvinio investavimo subjektas apmokestinamas nuliniu tarifu, joks pelno mokestis užsienio kilm?s dividendams nepriskiriamas, tod?l užsienyje už šiuos dividendus sumok?to mokes?io ne?manoma atskaityti.

8 Pelno mokes?io ?statymo 28 straipsnyje bei 1970 m. balandžio 29 d. Karaliaus dekreto d?l kolektyvinio investavimo subjekt? (Besluit beleggingsinstellingen, Stb. 1970, Nr. 190, toliau – Karaliaus dekretas), kuris buvo taikomas pagrindin?s bylos aplinkybi? metu, 6 straipsnyje nustatyta speciali tvarka kolektyvinio investavimo subjektams. Šia tvarka siekiama derinti mokes?i? našt?, tenkan?i? investicini? pajam?, cirkuliuojan?i? per kolektyvinio investavimo subjektus, atžvilgiu su ta, kuri tenka priva?i? asmen? tiesiogini? investicij? atžvilgiu, numatant kompensavimo mechanizm?, kad b?t? atsižvelgta ? užsienyje nuo šiems subjektams išmok?t? dividend? išskai?iuot? mokest?.

9 Be to, Pelno mokes?io ?statymo, kurio redakcija buvo taikoma pagrindin?s bylos aplinkybi? metu, 28 straipsnio 1 dalies b punktu vykdomoji valdžia ?galiota taikant bendr? administracin? priemon? nustatyti „taisykles, pagal kurias kolektyvinio investavimo subjektai gauna kompensacij? d?l už Nyderland? teritorijos rib? išskai?iuoto mokes?io nuo pajam? iš šiems subjektams priklausan?i? vertybini? popieri? ir kreditorini? reikalavim?, negalin?i? viršyti mokes?io sumos, kuri? tiesiogini? investicij? atveju Nyderlanduose reziduojantys ar ?sisteig? akcij? ar kapitalo dali? tur?tojai atskaityt? iš pajam? mokes?io pagal ?statym?, nustatant? Karalyst?s mokes?i? sistem? (Belastingregeling voor het Koninkrijk), arba dvigubo apmokestinimo išvengimo sutart?“.

10 Karaliaus dekreto 6 straipsnyje nustatyta:

1. Kai tuo metu, kada vykdomas paskirstymas už metus, einan?ius prieš tuos, su kuriais susijusi kompensacija (numatyta Pelno mokes?io ?statymo 28 straipsnio 1 dalies b punkte), investuotojai, dalyvaujantys kolektyvinio investavimo subjekto kapitale, yra išimtinai Nyderlanduose reziduojantys fiziniai asmenys arba Nyderlanduose ?steigti pelno mokes?io mok?tojai, (ši) kompensacija <...> lygi mokes?io (nurodyto Pelno mokes?io ?statymo 28 straipsnio 1 dalies b punkte) sumai, kuri b?t? atskaityta iš pajam? mokes?io, jei pajamas iš vertybini? popieri? arba kreditorini? reikalavim?, kurias gavo kolektyvinio investavimo subjektas tais metais, su kuriais susijusi kompensacija, išimtinai gavo Nyderlanduose reziduojantys fiziniai asmenys. <...>

2. Kai kolektyvinio investavimo subjekto kapitale dalyvaujantys investuotojai 1 dalyje nurodytu momentu n?ra tik min?toje dalyje nurodyti asmenys ar mokes?i? mok?tojai, kompensacija apskai?iuojama pagal formul?:

$$T = B \times (7 \text{ Sr}) / (10 \text{ S} - 3 \text{ Sr}),$$

kai

T – kompensacija;

B – 1 dalyje nurodyto mokesčio suma;

Sr – 1 dalyje nurodytu momentu išmokėta suma už kolektyvinio investavimo subjekto akcijas ir dalis, kurios tiesiogiai ar tarpininkaujant kitiems kolektyvinio investavimo subjektams priklauso Nyderlanduose reziduojantiems fiziniams asmenims arba Nyderlanduose įsteigtiems pelno mokesčio mokėtojams, kitiems nei kolektyvinio investavimo subjektai; ir

S – 1 dalyje nurodytu momentu išmokėta suma už visas apyvartoje esančias kolektyvinio investavimo subjekto akcijas ir dalis.

<...>“

11 Remiantis prašymu priimti prejudicinį sprendimą pateikusių teismo paaiškinimais, kai kolektyvinio investavimo subjektas paskirsto savo akcininkams kaip pelną Nyderlanduose ar užsienyje gautus dividendus, šiems akcininkams taikomas Nyderlandų dividendų mokestis, kurį turi išskaičiuoti šis subjektas. Nyderlanduose reziduojantį ar įsisteigusį tokį akcininką atveju šis mokestis yra avansinis pelno mokestis. Mokestis nuo dividendų iš tikrųjų yra atskaitomas iš pajamų ar pelno mokesčių, kuriuos šie akcininkai privalo sumokėti, ir grąžinamas tiek, kiek jis viršija atitinkamo mokesčio sumą. Kalbant apie kitus akcininkus, nuo dividendų išskaičiuotas mokestis grąžinamas tik tuo atveju, jeigu tai numatyta dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartyje arba mokesčių sistemą nustatančiame įstatyme.

12 1959 m. birželio 16 d. tarp Vokietijos Federacinės Respublikos ir Nyderlandų Karalystės mokesčių srityje sudarytoje sutartyje, iš dalies pakeistoje 1980 m. kovo 13 d. ir 1991 m. gegužės 21 d. protokolais, 1997–1998 ataskaitiniame metais atžvilgiu nebuvo numatyta Nyderlandų rezidento teisę atskaityti Vokietijoje išskaičiuotą mokestį nuo joje išmokėtų dividendų. 1997–1998 ataskaitiniais metais tarp Nyderlandų Karalystės ir Portugalijos Respublikos negaliojo jokia dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartis.

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

13 OESF yra kintamojo kapitalo Amsterdame (Nyderlandai) įsteigta bendrovė, kurios veiklos tikslas investuoti lėšas į vertybinius popierius ir kitą turtą remiantis rizikos paskirstymo principu tam, kad jos akcininkai gautų naudos iš pajamų iš jos investicijų. Ši bendrovė aktyviai valdo Europos foną, kurios kotiruojamos biržoje, išleisti vertybinių popierių portfelį. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusių teismo teigimu, 1997–1998 ataskaitiniais metais OESF turimos už Nyderlandų teritorijos įsteigta bendrovei kapitalo dalys jai neleido spręsti dėl šios bendrovės veiklos.

14 OESF akcininkai yra fiziniai ir juridiniai asmenys. 1997–1998 ataskaitiniais metais dauguma šių akcininkų buvo Nyderlanduose reziduojantys fiziniai asmenys bei Nyderlanduose įsisteigę subjektai ir arba apmokestinami Nyderlandų pelno mokesčiu, arba šiuo mokesčiu neapmokestinami. Likusi kapitalo dalis priklauso Nyderlandų Antiluose ir kitose valstybėse narėse (t. y. Belgijos Karalystėje, Vokietijos Federacinėje Respublikoje, Prancūzijos Respublikoje, Didžiojoje Liuksemburgo Hercogystėje bei Jungtinėje Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystėje) įsikūrusiems fiziniams asmenims bei Belgijoje įsisteigusiems subjektams. Galiausiai tarp OESF akcininkų buvo ir Šveicarijoje įsisteigusi ar reziduojanti subjektų ir fizinių asmenų bei Jungtinės Amerikos Valstijose reziduojanti fizinių asmenų.

15 Kalbant apie 1997–1998 ataskaitinius metus, pažymėtina, kad OESF gavo dividendų, susijusių su turimomis užsienio bendrovių kapitalo dalimis, kurių suma buvo 5 257 519,15 NLG. Užsienyje ji buvo apmokestinta nuo šių dividendų išskaičiuojant mokestį prie šaltinio, kurio dydis –

735 320 NLG, iš kurių 132 339 NLG Vokietijos mokesčio ir 9 905 NLG Portugalijos mokesčio.

16 Sumokėjusi šiuos užsienio mokesčius, OESF paprašė suteikti Pelno mokesčio įstatymo 28 straipsnio 1 dalies b punkte, skaitomame kartu su Karaliaus dekreto 6 straipsniu, nurodytą kompensaciją. Ši kompensacija, kaip ją apskaičiavo OESF, buvo lygi 518 270 NLG; skaičiavimo pagrindą ji turėjo visų mažesnę 735 320 NLG dydžio sumą, kuri prilygo bendrai užsienio mokesčių sumai.

17 Kompetentinga mokesčių institucija tik iš dalies patenkino šį prašymą, skaičiavimo pagrindą nurodydama 593 076 NLG sumą, t. y. iš mažesnę 735 320 NLG sumos atskaičiavo Vokietijos mokesčius (132 339 NLG) ir Portugalijos mokesčius (9 905 NLG) ir nustatė 418 013 NLG dydžio kompensacijos sumą. Gavus skundą, šis sprendimas buvo patvirtintas.

18 Gavęs OESF skundą Amsterdamo apeliacinis teismas (*Gerechtshof te Amsterdam*) panaikino mažesnę sprendimą ir nustatė 622 006 NLG dydžio ginčijamos kompensacijos sumą. Šis teismas nusprendė, kad tiek Vokietijoje ir Portugalijoje išskaičiuotų mokesčių neįtraukimas į kompensacijos skaičiavimo pagrindą, tiek jos sumažinimas proporcingai kapitalo daliai, kuri priklauso ne Nyderlanduose reziduojantiems ir įsisteigusiems OESF akcininkams, buvo nepateisinama kliūtis laisvam kapitalo judėjimui.

19 Valstybės finansų sekretorius pateikė kasacinį skundą prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui, ginčydamas apeliacinio teismo sprendimą, kiek tai susiję, pirma, su Vokietijoje ir Portugalijoje išskaičiuotų mokesčių įtraukimu apskaičiuojant kompensaciją ir, antra, kompensacijos nesumažinimu atsižvelgiant į OESF kapitalo dalį, kuri priklauso ne Nyderlanduose reziduojantiems ir įsisteigusiems akcininkams.

20 Manydamas, kad sprendimui pagrindinėje byloje priimti būtinas Bendrijos teisės išaiškinimas, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

„1. Ar EB 56 straipsnis, skaitomas kartu su EB 58 straipsnio 1 dalimi, turi būti aiškinamas taip, kad juo draudžiamas bet koks valstybės narės teisės aktas, kuris kolektyvinio investavimo subjektams numatydamas kompensaciją, skirtą atsižvelgti į kitos valstybės narės prie šaltinio išskaičiuotus mokesčius nuo šiems subjektams sumokėtų dividendų, šią kompensaciją apriboja:

a) suma, kuri Nyderlanduose reziduojantis fizinis asmuo būtų galėjęs atskaityti pagal su šia kita valstybe narę sudarytą sutartį dėl dvigubo apmokestinimo išvengimo;

b) jeigu ir tuo atveju, kai kolektyvinio investavimo subjekto akcininkai nėra Nyderlanduose reziduojantys fiziniai asmenys arba subjektai, kurie neapmokestinami Nyderlandų pelno mokesčiu?

2. Jei pirmąjį klausimą visiškai arba iš dalies būtų atsakyta teigiamai:

a) ar EB 57 straipsnio 1 dalies sąvoka „tiesioginės investicijos“ taip pat apima bendrovės išleistą akcijų paketą turėjimą, kai akcijų turėtojas jas turi tik kaip investiciją, o šio paketo dydis jam nesuteikia galimybės daryti lemiamos įtakos šios bendrovės valdymui arba kontrolei?

b) ar pagal EB 56 straipsnį bet kuris su apmokestinimu susijęs kapitalo judėjimo apribojimas, kuris būtų neteisėtas, jei paveiktų operacijas tarp (Europos) Bendrijos valstybių narių, irgi tokiomis pačiomis aplinkybėmis būtų neteisėtas, jei tos pačios operacijos būtų vykdomos trečiųsias valstybes ir iš jų?

c) jeigu į 2 klausimo b dalį būtų atsakyta neigiamai, ar EB 56 straipsnis turi būti aiškinamas

taip, kad juo draudžiamas apribojimas, kur? valstyb? nar? numato mokestinei kompensacijai, nustatytai kolektyvinio investavimo subjektui ir skirtai atsižvelgti ? tre?iosios valstyb?s išskai?iuotus prie šaltinio mokes?ius nuo šiam subjektui sumok?t? dividend?, nors šis apribojimas grindžiamas tuo, kad ne visi min?to subjekto akcininkai reziduoja aptariamoje valstyb?je nar?je?

3. Ar atsakant ? pirm?j? ir antr?j? klausimus yra svarbu tai, kad:

a) mokestis, kuris išskai?iuojamas kitoje valstyb?je nuo iš šios valstyb?s mokam? dividend?, yra didesnis nei mokestis, taikomas išmokant šiuos dividendus užsienio akcininkams valstyb?je nar?je, kurioje ?sisteig?s kolektyvinio investavimo subjektas;

b) kolektyvinio investavimo subjekto užsienio akcininkai reziduoja ar ?sisteig? valstyb?je, su kuria valstyb? nar?, kur ?sisteig?s šis subjektas, yra sudariusi sutart?, numatan?i? abipus? mokes?i? prie šaltinio už dividendus atskaitym?;

c) kolektyvinio investavimo subjekto užsienio akcininkai reziduoja arba yra ?sisteig? kitoje Bendrijos valstyb?je nar?je?“

D?I prejudicini? klausim?

D?I pirmojo klausimo a punkto

21 Pirmojo klausimo a punkte prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateik?s teismas iš esm?s klausia, ar EB 56 ir 58 straipsniai turi b?ti aiškinami taip, kad jais draudžiamas toks valstyb?s nar?s teis?s aktas, koks aptariamas pagrindin?je byloje, kuris, jos teritorijoje ?steigtiems kolektyvinio investavimo subjektams numatydamas kompensacij?, skirt? atsižvelgti ? kitos valstyb?s nar?s prie šaltinio išskai?iuotus mokes?ius nuo min?tiems subjektams sumok?t? dividend?, apriboja ši? kompensacij? suma, kuri? min?toje teritorijoje reziduojantis fizinis asmuo gal?t? atskaityti pagal su šia kita valstybe nare sudaryt? sutart? d?I dvigubo apmokestinimo išvengimo.

22 Kalbant apie pagrindin? byl?, tokiais teis?s aktais siekiama, jog nuo dividend? prie šaltinio Vokietijoje ir Portugalijoje išskai?iuoti mokes?iai neb?t? ?traukiami apskai?iuojant min?t? kompensacij?, nes pagrindin?s bylos aplinkybi? metu Nyderland? Karalyst?s ir Vokietijos Federacin?s Respublikos sudaryta sutartis nenumat? teis?s atskaityti Vokietijoje išskai?iuoto mokes?io iš Nyderland? pajam? mokes?io, o tarp Nyderland? Karalyst?s ir Portugalijos Respublikos nebuvo sudaryta jokia sutartis.

23 Iš sprendimo d?I prašymo priimti prejudicin? sprendim? matyti, kad nacionaliniam teismui kyla abejoni? d?I toki? teis?s akt? suderinamumo su EB sutarties nuostatomis d?I laisvo kapitalo jud?jimo, atsižvelgiant ? tai, jog pagal Nyderland? ?statym? Nyderlanduose ?sisteig?s kolektyvinio investavimo subjektas, kuris gauna dividendus iš toje pa?ioje valstyb?je nar?je ?steigt? bendrovi?, gali visiškai susigr?žinti Nyderland? dividend? mokest?, kur? prie šaltinio išskait? šios bendrov?s.

24 Šiuo atžvilgiu OESF ir Europos Bendrij? Komisija tvirtina, kad d?I to, jog Nyderland? Karalyst? gr?žina vis? mokest?, išskai?iuot? nuo Nyderland? bendrovi? išmok?t? dividend?, ji taip pat turi kompensuoti Vokietijoje ir Portugalijoje nuo dividend? išskai?iuot? mokest?.

25 To nedarydama Nyderland? Karalyst? nepalankiai vertint? pastaruosius dividendus, palyginti su tuo, kaip ji vertina Nyderland? bendrovi? išmok?tus dividendus.

26 Toks nepalankus vertinimas, pirma, atgrasyt? OESF nuo investavimo Vokietijoje ir Portugalijoje, ir antra, apsunkint? šiose valstyb?se nar?se ?sisteigusi? ?moni? vykdom? kapitalo rinkim? Nyderlanduose; vadinasi, tai sudaryt? Sutartimi iš esm?s draudžiam? laisvo kapitalo

judėjimo apribojimų.

27 Tačiau Nyderlandų vyriausybė tvirtina, kad nereikėtų kaltinti Nyderlandų Karalystės dėl to, jog ji nevienodai vertina Vokietijos ar Portugalijos bendrovių išmokamus dividendus, palyginti su tais, kuriuos išmoka Nyderlandų bendrovės, nes neiškaičiuodamas mokesčio nuo OESF gautų dividendų, nesvarbu, kokia būtų jo kilmė, Nyderlandų mokesčių įstatymas vienodai vertina šiuos dividendus.

28 Be to, pagrindinėje byloje aptariama grąžinimo tvarka nesiekia apskritai atleisti kolektyvinio investavimo subjektų nuo prievolės mokėti mokestį už jam išmokėtus dividendus. Iš tikrųjų vidaus situacijų atveju dividendų mokestis yra kaip avansinis pelno mokestis. Atsižvelgiant į tai, kad Nyderlanduose steigti kolektyviniai investavimo subjektai yra apmokestinami nulinio tarifo pelno mokesčiu ir kad dėl to Nyderlandų dividendų mokestis nėra mokėtinas už šio subjektą gautus dividendus, prie šaltinio išskaitomas šio subjektą gaunamų dividendų mokestis jiems yra grąžinamas.

29 Todėl reikia patikrinti, ar atsižvelgiant į tai, jog Nyderlanduose steigtas kolektyvinio investavimo subjektas, gaunantis dividendus iš toje pačioje valstybėje narėje steigto bendrovių, turi teisę visiškai Nyderlandų dividendų mokesčio, kurį šios bendrovės išskaito prie šaltinio, grąžinimą, tokie nacionalinės teisės aktai, kokie nagrinėjami pagrindinėje byloje, yra EB 56 ir 58 straipsniais draudžiamas laisvo kapitalo judėjimo apribojimas.

30 Visų pirma reikia priminti, kad kiekviena valstybė narė turi, laikydamasi Bendrijos teisės, nustatyti savo paskirstytojo pelno apmokestinimo sistemą ir šiame kontekste apibrėžti apmokestinimo bazę bei mokesčio tarifą, kurie taikomi dividendus gavusiam akcininkui (šiuo klausimu žr. 2006 m. gruodžio 12 d. Sprendimo *Test Claimants in Class IV of the ACT Group Litigation*, C-374/04, Rink. p. I-11673, 50 punktą ir 2006 m. gruodžio 12 d. Sprendimo *Test Claimants in the FII Group Litigation*, C-446/04, Rink. p. I-11753, 47 punktą).

31 Todėl valstybėje narėje steigtos bendrovės dividendai, išmokėti kitoje valstybėje narėje steigtai bendrovei, gali būti apmokestinami keliais etapais. Pirma, šie dividendai gali būti apmokestinami kelis kartus valstybėje narėje, kurioje sisteigusi dividendus paskirstanti bendrovė, t. y. kai paskirstytasis pelnas visų pirma apmokestinamas pelno mokesčiu, kurį turi sumokėti ši bendrovė, ir tada mokesčiu, išskaituojamu nuo bendrovei gavėjai pervestų dividendų. Antra, šiems dividendams gali būti taikomas teisinis dvigubas apmokestinimas, t. y. kai bendrovė gavėja iš naujo apmokestinama valstybėje, kurioje ji sisteigusi. Trečia, bendrovės gavėjos gautų dividendų apmokestinimas valstybėje, kurioje ji sisteigusi, net jei juos išmokanti bendrovė buvo apmokestinta už paskirstytąjį pelną, taip pat gali lemti apmokestinimą kelis kartus dividendus gaunančios bendrovės valstybėje narėje.

32 Be to, nesant Bendrijos suvienodinimo ar suderinimo priemonių valstybės narės lieka kompetentingos sutartimis arba vienašališkai nustatyti savo apmokestinimo kompetencijos paskirstymo kriterijus, visų pirma siekiant pašalinti dvigubą apmokestinimą (1998 m. gegužės 12 d. Sprendimo *Gilly*, C-336/96, Rink. p. I-2793, 24 ir 30 punktai; 1999 m. rugsėjo 21 d. Sprendimo *Saint-Gobain ZN*, C-307/97, Rink. p. I-6161, 57 punktas; taip pat 2007 m. lapkričio 8 d. Sprendimo *Amurta*, C-379/05, Rink. p. I-0000, 17 punktas). Tačiau, išskyrus 1990 m. liepos 23 d. Tarybos direktyvą 90/435/EEB dėl bendrosios mokesčių sistemos, taikomos valstybių narių patronuojančioms ir dukterinėms bendrovėms (OL L 225, p. 6), 1990 m. liepos 23 d. Konvenciją dėl dvigubo apmokestinimo išvengimo koreguojant asocijuotų įmonių pelną (OL L 225, p. 10) ir 2003 m. birželio 3 d. Tarybos direktyvą 2003/48/EB dėl palūkanų, gautų iš taupymo pajamų, apmokestinimo (OL L 157, p. 38), kurių taikymas šioje byloje nebuvo nurodytas, Bendrijos teisėje iki šiol nebuvo priimta jokia vienodinti ar derinanti priemonė, kuria būtų siekiama išvengti dvigubo apmokestinimo situacijų.

33 Kalbant apie pagrindinę byloje nagrinjamą teisės aktą, pažymėtina, kad Nyderlandų Karalystė nusprendė kolektyvinio investavimo subjektus apmokestinti pelno mokestiu, tačiau nuliniu tarifu su sąlyga, kad visas šis subjektas pelnas, atskaičius tam tikras įstatymu leidžiamas sumas, bus paskirstytas į akcininkams.

34 Be to, kaip pastebėjo generalinis advokatas savo išvados 85–87 punktuose, iš to išplaukia, kad, nesvarbu, kokia yra dividendų kilmė, Nyderlandų teisė už juos neapmokestina tokį subjektą, kokie yra OESF. Iš tikrųjų, kalbant, pirma, apie dividendus, kuriuos moka Nyderlanduose steigta bendrovė, nuo šio dividendų iš pradžių išskaičiuotas mokestis, kuris, remiantis Nyderlandų vyriausybės paaiškinimais, yra avansinis pelno mokestis, yra grąžinamas, nes kolektyvinio investavimo subjektas neprivalo mokėti jokios pelno mokesčio sumos. Kalbant, antra, apie Vokietijoje ir Portugalijoje steigtą bendrovę išmokamus dividendus, iš tokio subjekto Nyderlanduose neišskaičiuojamas joks mokestis.

35 Todėl kolektyvinio investavimo subjektas neapmokestindama už iš Vokietijos ir Portugalijos kilusius dividendus, Nyderlandų Karalystė šiuos dividendus vertina taip pat, kaip ir Nyderlandų bendrovė mokamus dividendus, nes minėti subjektai už juos taip pat nėra apmokestinami. Be to, neapmokestindama iš kitų valstybių narių kilusių dividendų, Nyderlandų Karalystė vengia, kaip ir Nyderlandų bendrovė sumokėti dividendų atveju, apmokestinimo kelis kartus, kylančio gyvendinant savo kompetencijų mokesčių srityje.

36 Todėl, priešingai nei teigia OESF ir Komisija, tokiuose teisės aktuose, kokie nagrinjami pagrindinėje byloje, nenumatytas skirtingas iš Vokietijos ir Portugalijos kilusių dividendų vertinimas, palyginti su tais, kuriuos išmoka Nyderlandų bendrovės.

37 Nors tokiomis sąlygomis iš Vokietijos ir Portugalijos kilusiems dividendams taikoma mokesčių našta yra didesnė nei tenkanti Nyderlandų bendrovė paskirstytiems dividendams, šis nepalankumas atsiranda ne dėl pagrindinėje byloje aptariamų teisės aktų, bet dėl paralelaus dividendus išmokančių bendrovių steigimo valstybių narių ir dividendus gaunančių bendrovių steigimo valstybės narės savos kompetencijos mokesčių srityje gyvendinimo, kuriam būdingas pirmųjų valstybių narių pasirinkimas paskirstytiems dividendams taikyti apmokestinimą kelis kartus, o antrosios valstybės narės atveju – susilaikyti nuo bet kokio kolektyvinio investavimo subjekto gaunamų dividendų apmokestinimo (šiuo klausimu žr. 2006 m. lapkričio 14 d. Sprendimo *Kerckhaert ir Morres*, C-513/04, Rink. p. I-10967, 20 punktą).

38 Ta?iau Komisija tvirtina, kad kaip valstyb? nar?, kurios rezident? yra dividendus gaunanti bendrov?, Nyderland? Karalyst? turi kompensuoti užsienyje šiems dividendams nustatyt? mokes?i? našt? taip pat, kaip ji kompensuoja ši? dividend? patiriam? vidaus mokes?i? našt?.

39 Su šiuo argumentu negalima sutikti. Iš ties? iš teismo praktikos išplaukia, kad kai valstyb? nar? rezidentams bendrovi? reziden?i? išmokamiems dividendams numato apmokestinimo kelis kartus ar ekonominio dvigubo apmokestinimo išvengimo arba sušvelninimo sistem?, ji turi taip pat vertinti ir rezidentams bendrovi? ne reziden?i? išmokamus dividendus (min?to sprendimo *Test Claimants in Class IV of the ACT Group Litigation* 55 punktas ir jame nurodyta teismo praktika).

40 Pagal tokias sistemas vienos valstyb?s nar?s rezident? akcinink?, gaunan?i? dividendus iš šioje valstyb?je ?steigtos bendrov?s, pad?tis yra panaši ? šios valstyb?s rezident? akcinink?, gaunan?i? dividendus iš kitoje valstyb?je nar?je ?steigtos bendrov?s, nes tiek iš nacionalinio, tiek iš užsienio šaltinio gaunamiems dividendams gali b?ti taikomas apmokestinimas kelis kartus (min?to sprendimo *Test Claimants in Class IV of the ACT Group Litigation* 56 punktas).

41 Ta?iau tai, kad dividendus gavusi bendrov? reziduoja valstyb?je nar?je, šiai valstybei narei nesukelia pareigos kompensuoti nepalank? apmokestinim?, kylant? vien d?l valstyb?s nar?s, kurioje ?steigta šiuos dividendus paskirianti bendrov?, vykdomo apmokestinimo kelis kartus, jeigu pirmoji valstyb? nar? skirtingai neapmokestina ar nevertina jos teritorijoje ?steigt? kolektyvinio investavimo subjekt? gaunam? dividend?.

42 Iš to matyti, kad tokioje situacijoje, kai Vokietijoje ir Portugalijoje ?steigt? bendrovi? Nyderlanduose ?steigtam kolektyvinio investavimo subjektui paskirstytiems dividendams taikoma didesn? mokes?i? našta nei ta, kuri tenka pastarojoje valstyb?je nar?je taip pat ?steigt? bendrovi? tam pa?iam subjektui paskirstytiems dividendams, atsiranda ne d?l skirtingo vertinimo, ?tvirtinto šios valstyb?s nar?s mokes?i? sistemoje, bet, pirma, d?l Vokietijos Federacin?s Respublikos ir Portugalijos Respublikos pasirinkimo šiems dividendams taikyti mokest? prie šaltinio, ir, antra, d?l Nyderland? Karalyst?s pasirinkimo ši? dividend? neapmokestinti, tai, kad pastaroji valstyb? nar? nenumato išskai?iavimo prie šaltinio, kur? pasirenko pirmosios dvi valstyb?s nar?s, kompensacijos, nesudaro laisvo kapitalo jud?jimo apribojimo.

43 Vis d?lto OESF taip pat pabr?žia, kad jos investicijos Vokietijoje ir Portugalijoje vertinamos skirtingai nei investicijos kitose valstyb?se nar?se, kuri? atžvilgiu galima pasinaudoti Peln? mokes?io ?statymo 28 straipsnio 1 dalies b punkte, skaitomame kartu su Karaliaus dekreto 6 straipsniu, numatyta kompensacija tam, kad b?t? galima pašalinti šiose valstyb?se nar?se patirt? apmokestinim? kelis kartus. OESF nuomone, EB 56 ir 58 straipsniais draudžiamas toks skirtingas vertinimas atsižvelgiant ? dividendus paskirstan?ios bendrov?s buvein?.

44 Nyderland? vyriausyb? primena, kad tuo atveju, kai kolektyvinio investavimo subjektas yra apmokestinamas nuliniu tarifu, joks pelno mokestis negali b?ti priskirtas iš kitos valstyb?s nar?s kilusiems dividendams, o d?l to šis subjektas negali atskaityti prie šaltinio nuo ši? dividend? išskai?iuoto mokes?io. Siekiant išvengti, jog per tok? subjekt? užsienyje padarytos investicijos b?t? laikomos mažiau patraukliomis nei tiesiogin?s investicijos, kompensacijos tikslas yra derinti mokes?i? našt?, susijus? su pajamomis iš investicij?, kurias atlieka kolektyvinio investavimo subjektai, ir t?, kuri tenka priva?i? asmen? tiesiogin?ms investicijoms.

45 Todėl teisės aktų leidėjas, siekiant apskaičiuoti minėtos kompensacijos sumą, atsižvelgė į situaciją, kai investicijos padarytos tokiam subjektui netarpininkaujant. Dėl šios priežasties užsienyje gauti dividendai atveju ši kompensacija taikoma tik atvejams, kai pagal sutartį mokesčių srityje egzistuoja teisė atskaityti iš Nyderlandų mokesčių užsienyje išskaičiuotus mokesčius.

46 Be to, iš 2005 m liepos 5 d. Sprendimo *D.* (C-376/03, Rink. p. I-5821) matyti, kad situacija, kai investuotojas gauna dividendus iš Vokietijos ar Portugalijos, skiriasi nuo tos, kai dividendai kyla iš valstybės narės, su kuria Nyderlandų Karalystė sudarė tokią sutartį, pavyzdžiui su Italijos Respublika. Kadangi suteiktina kompensacija yra neatsiejamai susijusi su kolektyvinio investavimo subjekto akcininko teise atskaityti pagal tokią sutartį užsienyje prie šaltinio išskaičiuotą mokestį, ši kompensacija turėtų, kaip ir teisė atskaityti, būti laikoma šios konvencijos sudėtinio elementu, o ne lengvata, kuri gali būti atskirti.

47 Kaip matyti iš šio sprendimo 42 punkto, Bendrijos teisė nepareigoja valstybės narės kompensuoti nepalankumo, kylančio dėl apmokestinimo kelis kartus išimtinai dėl to, kad įvairios valstybės narės paraleliai įgyvendina savo kompetencijų mokesčių srityje. Tačiau, kadangi ši valstybė narė nusprendė numatyti tokią kompetenciją, ši galimybė turi būti įgyvendinama remiantis Bendrijos teise.

48 Šiuo atžvilgiu reikia pastebėti, kad kiekviena valstybė narė, kaip buvo priminta šio sprendimo 30 ir 32 punktuose, turi laikydamosi Bendrijos teisės nustatyti savo paskirstytojo pelno apmokestinimo sistemą ir šiame kontekste apibrėžti apmokestinimo bazę bei mokesčių tarifą, kurie taikomi dividendus gavusiam akcininkui, ir kad nesant Bendrijos suvienodinimo ar suderinimo priemonių valstybės narės lieka kompetentingos sutartimis arba vienašališkai nustatyti savo apmokestinimo kompetencijos paskirstymą.

49 Todėl dėl įvairių valstybių narių mokesčių teisės aktų skirtumų, kurie kyla šioje situacijoje, valstybė narė gali būti priversta sutartimis arba vienašališkai nevienodai vertinti iš skirtingų valstybių narių kilusius dividendus, taip atsižvelgdama į šiuos skirtumus.

50 Kalbant apie dvišales tarp valstybių narių mokesčių srityje sudarytas sutartis, pažymėtina, jog Teisingumo Teismas neseniai priminė, kad dvišalė sutartis mokesčių srityje taikoma tik joje nurodytiems fiziniams arba juridiniams asmenims (žr. minėto sprendimo *D.* 54 punktą ir minėto sprendimo *Test Claimants in Class IV of the ACT Group Litigation* 84 punktą).

51 Tuose sprendimuose Teisingumo Teismas nusprendė, kad kai dvišalėje sutartyje mokesčių srityje numatyta lengvata gali būti analizuojama ne kaip su likusia sutarties dalimi nesusijusi lengvata, bet kaip sudėtinis jos dalis, prisidedanti prie bendrosios jos pusiausvyros, nes aplinkybės, kad abipusės teisės ir pareigos, išplaukiančios iš šios sutarties, taikomos tik vienos iš dviejų šių sutartį sudariusių valstybių narių rezidentams, yra dvišalės dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartims būdinga pasekmė, Bendrijos teisė nedraudžia, kad aptariama lengvata nebūtų suteikiama trečiosios valstybės narės rezidentui, jeigu jo padėtis nėra panaši į rezidentų, kuriems taikoma ši sutartis (šiuo klausimu žr. minėto sprendimo *D.* 59–63 punktus ir minėto sprendimo *Test Claimants in Class IV of the ACT Group Litigation* 88–93 punktus).

52 Šioje byloje, kiek tai susiję su kompensacijos mokėjimu už kitoje valstybėje narėje prie šaltinio išskaičiuotą mokestį nuo Nyderlanduose įsteigto kolektyvinio investavimo subjekto gautų dividendų, Pelną mokesčių įstatymo 28 straipsnio 1 dalies b punkto taikymas lemia skirtingą dividendų, gautų iš skirtingų valstybių narių, vertinimą.

53 Iš teisinių pagrindinių bylos aplinkybių matyti, kad situacijos, kada kompensacija suteikiama, yra tos, kai Nyderlandų Karalystė pagal sutartį mokesčių srityje, sudarytą su kita

mokest? prie šaltinio išskai?usia valstybe nare, ?sipareigojo leisti fiziniams asmenims atskaityti š? mokest? iš Nyderland? pajam? mokes?io, kur? jie privalo mok?ti.

54 Ta?iau, kaip savo išvados 107 punkte pasteb?jo generalinis advokatas, Peln? mokes?io ?statymo 28 straipsnio 1 dalies b punkte, skaitomame kartu su Karaliaus dekreto 6 straipsniu, numatytos kompensacijos mok?jimas automatiškai išplaukia ne iš tokios dvišal?s sutarties mokes?i? srityje taikymo, bet iš vienašališko Nyderland? Karalyst?s sprendimo tokias sutartis taikyti ir kolektyvinio investavimo subjektams.

55 Nors d?l šio sprendimo 48 ir 49 punktuose nurodyt? priežas?i? toks vienašališkas sprendimas pats savaime negali b?ti pripaž?stamas prieštaraujan?iu Bendrijos teisei, reikia patikrinti, ar iš jo išplaukiantis skirtingas vertinimas nesukelia laisvo kapitalo jud?jimo apribojimo.

56 Šiuo atžvilgiu reikia pasteb?ti, kad d?l to, jog tokiuose teis?s aktuose, kokie aptariami pagrindin?je byloje, iš tam tikr? valstybi? nari? kilusi? dividend? atžvilgiu nenumatyta kompensacija, susijusi su užsienyje gaut? dividend? apmokestinimu prie šaltinio, investuoti šiose valstyb?se nar?se tampa mažiau patrauklu nei valstyb?se nar?se, kuriose išskai?iuoti nuo dividend? mokes?iai suteikia teis? ? ši? kompensacij?. Taigi tokie teis?s aktai gali atgrasyti kolektyvinio investavimo subjekt? nuo investavimo valstyb?se nar?se, kuriose nuo dividend? išskaitomi mokes?iai nesuteikia teis?s ? kompensacij?, tod?l jie yra EB 56 straipsniu draudžiamas laisvo kapitalo jud?jimo apribojimas.

57 Ta?iau pagal EB 58 straipsnio 1 dalies a punkt? „EB 56 straipsnio nuostatos nepažeidžia valstybi? nari? teis?s <...> taikyti atitinkamas savo mokes?i? ?statym? nuostatas, pagal kurias skiriami mokes?i? mok?tojai d?l j? skirtingos pad?ties <...> kapitalo investavimo vietos atžvilgiu“.

58 Taip pat svarbu pažym?ti, kad EB 58 straipsnio 1 dalies a punkte numatyt? nukrypti leidžian?i? nuostat? riboja EB 58 straipsnio 3 dalis, kuri numato, kad šio straipsnio 1 dalyje numatytos nacionalin?s nuostatos „neturi sudaryti laisvo kapitalo jud?jimo ir mok?jim?, kaip nustatyta (EB) 56 straipsnyje, savavališko diskriminavimo ar pasl?pto apribojimo“ (žr. 2004 m. rugs?jo 7 d. Sprendimo *Manninen*, C?319/02, Rink. p. I?7477, 28 punkt?).

59 Taigi reikia skirti nevienod? vertinim?, leidžiam? pagal EB 58 straipsnio 1 dalies a punkt?, nuo to paties straipsnio 3 dalyje draudžiamos diskriminacijos. Iš teismo praktikos matyti, kad tam, jog nacionalin?s mokes?i? teis?s aktai, skiriantys mokes?i? mok?tojus kapitalo investavimo vietos atžvilgiu, gal?t? b?ti laikomi suderinami su Sutarties laisv? kapitalo jud?jim? reglamentuojan?iomis nuostatomis, b?tina, kad nevienodas vertinimas b?t? susij?s su objektyviai nepanašiomis situacijomis arba kad jis b?t? pateisinamas privalomuoju bendrojo intereso pagrindu (šiuo klausimu žr. 2000 m. birželio 6 d. Sprendimo *Verkooijen*, C?35/98, Rink. p. I?4071, 43 punkt?; min?to sprendimo *Manninen* 29 punkt? bei 2005 m. rugs?jo 8 d. Sprendimo *Blanckaert*, C?512/03, Rink. p. I?7685, 42 punkt?).

60 Kaip aiškina Nyderland? vyriausyb?, numatant kompensacij? pagrindin?je byloje aptariamais Nyderland? teis?s aktais siekiama kiek ?manoma mokestin? akcininko, kuris tiesiogiai investavo, gaunam? dividend? vertinim? prilyginti taikomam dividendams, kuriuos akcininkas gavo investav?s tarpininkaujant kolektyvinio investavimo subjektui, siekiant išvengti to, kad tokio subjekto užsienyje padarytos investicijos neb?t? laikomos mažiau patraukliomis nei tiesiogin?s investicijos.

61 Ta?iau, kalbant apie tokius teis?s aktus, kolektyvinio investavimo subjekto pad?tis, kai jis gauna dividendus iš valstybi? nari?, su kuriomis Nyderland? Karalyst? yra sudariusi sutart?, numatan?i? akcinink?, kurie yra fiziniai asmenys, teis? atskaityti šiose valstyb?se nar?se nuo dividend? išskai?iuojam? mokest? iš pajam? mokes?io, kur? jie privalo mok?ti Nyderlanduose,

skiriasi nuo tos, kai šis subjektas gauna dividendus iš kitų valstybių narių, su kuriomis Nyderlandų Karalystė tokios sutarties nėra sudariusi ir todėl tokie dividendai atžvilgiu šie teisės nėra numatyti.

62 Iš tikrųjų tik kalbant apie investicijas valstybės narėse, su kuriomis Nyderlandų Karalystė yra sudariusi tokių dvišalių sutartį mokesčių srityje, nesant pagrindinėje byloje nagrinėjamos nuostatose numatytos kompensacijos, pasirinkimas investuoti tarpininkaujant kolektyvinio investavimo subjektui galėtų būti mažiau naudingas akcininkui, kuris yra fizinis asmuo, nei tiesioginė investicija.

63 Tačiau kalbant apie valstybės nares, su kuriomis Nyderlandų Karalystė tokios sutarties nėra sudariusi, fizinio asmens pasirinkimas investuoti tarpininkaujant tokiam subjektui nesukelia pavojaus prarasti lengvatą, kuria jis būtų pasinaudojęs, jei būtų pasirinkęs tiesioginę investavimą šiose valstybės narėse. Todėl ši situacija objektyviai nėra panaši į tą, kai Nyderlandų Karalystė yra sudariusi tokių sutartį mokesčių srityje.

64 Iš to matyti, kad, kiek tai susiję su tokiais teisės aktais, kokie nagrinėjami pagrindinėje byloje, kuriais tam, kad tiesioginė investicija mokestinai vertinama kiek įmanoma prilygintai taikomam investicijoms tarpininkaujant kolektyvinio investavimo subjektui, valstybės narės nusprendę pastarąjį atžvilgiu taikyti kompensaciją už prie šaltinio išskaičiuotus mokesčius nuo dividendų, kilusių iš valstybių narių, kurių atžvilgiu ji įsipareigojo pagal dvišalės sutarties leisti fiziniams asmenims atskaityti šiuos mokesčius iš pajamų mokesčio, privalomo mokėti pagal savo nacionalinę teisę, EB 56 ir 58 straipsniai nedraudžia, kad ši valstybės narės netaikytų kompensacijos dividendams, kilusiems iš kitų valstybių narių, su kuriomis ji nesudariusi dvišalių tokių nuostatų numatančių sutartį, tuo atveju, jeigu tai nėra objektyviai panašios situacijos.

65 Atsižvelgiant į tai, kas pasakyta, į pirmojo klausimo a punktą reikia atsakyti taip: EB 56 ir 58 straipsniais nedraudžiami tokie valstybės narės teisės aktai, kokie nagrinėjami pagrindinėje byloje, kuriuose numatant jos teritorijoje steigtiems kolektyvinio investavimo subjektams kompensaciją, skirtą atsižvelgti į kitos valstybės narės prie šaltinio išskaičiuotus mokesčius nuo šiems subjektams sumokėtų dividendų, ši kompensacija ribojama suma, kurių šios pirmos valstybės narės teritorijoje reziduojantis fizinis asmuo dėl panašius mokesčius galėtų atskaityti pagal dvigubą apmokestinimo išvengimo sutartį, sudarytą su šia kita valstybe nare.

Dėl pirmojo klausimo b punkto

66 Savo pirmojo klausimo b punktu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės klausia, EB 56 ir 58 straipsniai turi būti aiškinami taip, kad jais draudžiami tokie valstybės narės teisės aktai, kokie nagrinėjami pagrindinėje byloje, kurie, jos teritorijoje steigtiems kolektyvinio investavimo subjektams numatydami kompensaciją, skirtą atsižvelgti į kitos valstybės narės prie šaltinio išskaičiuotus mokesčius nuo minėtiems subjektams sumokėtų dividendų, šią kompensaciją sumažina, jeigu ir tiek, kiek šių subjektų akcininkai yra fiziniai asmenys, kurie nereziduoja pirmoje valstybėje narėje, arba šie subjektai joje neapmokestinami pelno mokesčiu.

67 Nors iš atsakymo į pirmojo klausimo a punktą išplaukia, kad tokiomis aplinkybėmis, kokios nagrinėjamos pagrindinėje byloje, Bendrijos teisė nepareigoja kolektyvinio investavimo subjektams numatyti kompensacijos, skirtos atsižvelgti į kitos valstybės narės prie šaltinio išskaičiuotus mokesčius nuo šiam subjektui sumokėtų dividendų, vis dėlto, kadangi pirmoji valstybės narės nusprendė numatyti tokią kompensaciją, šia galimybe turi būti naudojama pagal Bendrijos teisę.

68 Be to, kaip matyti iš sprendimo dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą, tarp OESF akcininkų yra fiziniai ir juridiniai asmenys, kurie reziduoja arba yra šiose kitose valstybėse narėse bei trečiuosiose šalyse.

69 Todėl visų pirma reikia išnagrinėti, ar tai, kad kompensacija sumažinama proporcingai kolektyvinio investavimo subjekto kapitalo daliai, kuri turi kitose valstybėse narėse reziduojantys ar šiose akcininkai, yra laisvo kapitalo judėjimo apribojimas, ir, teigiamo atsakymo atveju, ar šis apribojimas gali būti pateisinamas. Antra, reikia patikrinti, ar atsakymas, pateiktas dėl situacijų, kai kolektyvinio investavimo subjekto akcininkai reziduoja arba šiose kitose valstybėse narėse, taip pat galioja situacijoms, kai tokio subjekto akcininkai reziduoja arba yra šiose trečiuosiose valstybėse.

70 Reikia konstatuoti, kad kalbant apie kompensacijos, suteikiamos pagal pagrindinį byloje nagrinėjamas nuostatas siekiant atsižvelgti į prie šaltinio išskaičiuotus mokesčius nuo dividendų, kilusių iš kitų valstybių narių, Nyderlandų teisės aktuose tvirtinamas nevienodas kolektyvinio investavimo subjektų, kurių visi akcininkai reziduoja ar šiose Nyderlanduose, ir subjektų, kaip antai OESF, kurių dalis akcininkų reziduoja ar šiose kitoje valstybėje narėje, vertinimas. Pirmuoju atveju pagal Karaliaus dekreto 6 straipsnio 1 dalį minėtos kompensacijos suma lygi sumai, kurių Nyderlanduose reziduojantis fizinis asmuo galėtų dėl išskaičiuotų mokesčių atskaityti iš pajamų mokesčio, kurį jis privalo mokėti šioje valstybėje narėje. Antruoju atveju pagal Karaliaus dekreto 6 straipsnio 2 dalį ši suma sumažinama proporcingai kapitalo daliai, kuri priklauso kitų valstybių narių akcininkams atitinkamų subjektų kapitale.

71 Taip suteikta kompensacija dėl prie šaltinio išskaičiuotų mokesčių nuo dividendų, gautų iš kitų valstybių narių, sudaro dalį pelno, paskirstytino aptariamo kolektyvinio investavimo subjekto akcininkams, kuris jiems paskirstomas pagal jų atitinkamą dalį šio subjekto kapitale.

72 Kaip pabrėžė generalinis advokatas savo išvados 118 punkte, iš to matyti, kad kompensacijos, susijusios su užsienio mokesčiu, sumažinimas proporcingai atitinkamo subjekto kapitalo daliai, kuri priklauso akcininkams, reziduojantiems arba šiose kitoje valstybėje narėje, vienodai nepalankus visiems jo akcininkams, nes dėl jo sumažėja bendra paskirstytino pelno suma.

73 Iš to išplaukia, kad pagal teisės aktus, kokie nagrinėjami pagrindinį byloje, naudingiau kolektyvinio investavimo subjektui pritraukti akcininkus, kurie reziduoja arba šiose valstybėje narėje, kurioje jis pats šiose, nes juo mažesnė jo kapitalo dalis turi akcininkai, reziduojantys arba šiose kitose valstybėse narėse, juo didesnis yra akcininkams paskirstytinas pelnas.

74 Taigi toks sumažinimas sukelia EB 56 straipsniu iš esmės draudžiamą laisvo kapitalo judėjimo apribojimą, jei jis gali sudaryti kliūtis kolektyvinio investavimo subjektui pritraukti kapitalą kitose nei jo šiose valstybėse narėse, ir taip pat atgrasyti šios kitų valstybių narių investuotojus įsigyti jo kapitalo dalį.

75 Tačiau Nyderlandų vyriausybė primena, kad, kiek tai susiję su kolektyvinio investavimo subjektui suteiktinos kompensacijos sumos apskaičiavimu, Pelno mokesčio įstatymo 28 straipsnio 1 dalies b punkte nurodoma situacija, susijusi su akcininku, kuris investuoja užsienyje tiesiogiai.

76 Šios vyriausybės teigimu, kalbant apie galimybės atskaityti prie šaltinio išskaičiuotus mokesčius nuo užsienyje gautų dividendų, Nyderlandų rezidento, kuriam taikomas Nyderlandų pajamų arba pelno mokestis, padėtis skiriasi nuo ne rezidento, kuriam šie mokesčiai netaikomi, padėtis, nes tik Nyderlanduose privalantys mokėti pajamų arba pelno mokesčius akcininkai gali atskaityti šiuos išskaičiuotus mokesčius.

77 Taigi suderinama su EB 56 straipsniu, skaitomu kartu su EB 58 straipsnio 1 dalies a punktu, tiek, kiek pastaroji nuostata leidžia valstybėms narėms skirti mokesčių mokėtojus, kurių padėtis rezidavimo vietos atžvilgiu nėra tokia pati, kiek tai susiję su kolektyvinio investavimo subjektui suteiktinos kompensacijos suma, atsižvelgiant į tai, ar jo akcininkai gautų dividendų atžvilgiu privalo Nyderlanduose mokėti pajamų arba pelno mokestį, ar ne.

78 Šiuo klausimu reikia pastebėti, kad Nyderlandų Karalystė, kaip nurodo ir pati Nyderlandų vyriausybė, apmokestina kolektyvinio investavimo subjekto tiek savo akcininkams, kurie reziduoja arba įsisteigę Nyderlanduose, tiek tiems, kurie reziduoja ar įsisteigę kitoje valstybėje narėje, išmokėtus dividendus. Taigi negalima teigti, kad tokio subjekto, kurio kapitalo dalis priklauso akcininkams, reziduojantiems ar įsisteigusiems kitose valstybėse narėse, padėtis skiriasi nuo subjekto, kurio visi akcininkai reziduoja arba įsisteigę toje pačioje kaip ir jis valstybėje narėje.

79 Todėl, kaip savo išvados 121 punkte pastebėjo ir generalinis advokatas, nuo to momento, kai Nyderlandų Karalystė nusprendė savo teritorijoje įsteigtiems kolektyvinio investavimo subjektams suteikti kompensaciją dėl užsienyje išskaičiuotų mokesčių ir įgyvendinti savo kompetencijų mokesčių srityje visų tokių subjektų akcininkams išmokėti dividendų atžvilgiu, nesvarbu, ar jie reziduoja arba įsisteigę šioje valstybėje narėje, ar kitose valstybėse narėse, ši kompensaciją ji turi taikyti ir kolektyvinio investavimo subjektams, kurių akcininkai nėra minėtų valstybės narės rezidentai arba nėra joje įsisteigę (šiuo klausimu žr. 2006 m. gruodžio 14 d. Sprendimo *Denkavit Internationaal ir Denkavit France*, C-170/05, Rink. p. I-11949, 37 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).

80 Be to, Nyderlandų vyriausybė tvirtina, kad tiek, kiek minėtiems subjektams suteikta kompensacija yra paskirstoma jų akcininkams ir įtraukiama į pastarųjų pajamas renkant mokestį, veiksniai, kurie naudojami šios kompensacijos apskaičiavimo formulėje, yra susiję su Nyderlanduose renkamo mokesčio už tokio subjekto savo akcininkams išmokėtus dividendus tarifas.

81 Nyderlandų vyriausybės teigimu, tarifai, kuriais Nyderlandų Karalystė už bendrovių pelno paskirstymus apmokestina akcininkus, kurie reziduoja arba įsisteigę šioje valstybėje narėje ir kuriems atitinkamai taikomas pajamų ar pelno mokestis, yra didesni nei tarifai, numatyti apmokestinant užsienyje reziduojančius ar įsisteigusius akcininkus. Iš tikrųjų pastarieji Nyderlanduose moka tik sumažintą dividendų mokestį, kuris pagal sutartis mokesčių srityje paprastai yra 15 %. Ši aplinkybė paaiškina kolektyvinio investavimo subjektui suteiktinos kompensacijos sumos sumažinimą proporcingai kapitalo daliai, kuri turi akcininkai, reziduojantys arba įsisteigę kitose valstybėse narėse.

82 Šiuo atžvilgiu, nors pagrindinėje byloje nagrinėjama teisės aktais siekiama skirti akcininkus pagal tai, ar jie rezidentai, ar ne rezidentai, tam, kad kompensacija, kuria jie pasinaudoja šiems kolektyvinio investavimo subjektams paskirstant pelną, būtų susijusi su mokesčiu, kuriuo minėti akcininkai atitinkamai apmokestinami Nyderlanduose, tarifais, reikia pastebėti, kad mažinant kompensaciją proporcingai tokių subjektų kapitalo daliai, kuri priklauso kitose valstybėse narėse reziduojantiems arba įsisteigusiems akcininkams, neleidžiama pasiekti tokio tikslo. Iš tikrųjų, kaip buvo pastebėta šio sprendimo 72 punkte, toks sumažinimas vienodai nepalankus visiems kolektyvinio investavimo subjekto akcininkams, nes juo siekiama sumažinti bendrą paskirstytino

pelno sum?.

83 Atvirkščiai, kompensacijos sumažinimas proporcingai kolektyvinio investavimo subjekto kapitalo daliai, kuri priklauso kitose valstyb?se nar?se reziduojantiems ar ?sisteigusiems akcininkams, leidžia išvengti mokestini? ?plauk?, susijusi? su ši? subjekt? išmok?tais dividendais, sumaž?jimo, kuris reikšt?, kad Nyderland? Karalyst? tur?t? suteikti ši? kompensacij? akcininkams ne rezidentams, kuriems min?t? subjekt? paskirstyt? dividend? atžvilgiu taikomas mokestis, mažesnis už taikom? akcininkams rezidentams.

84 Vis d?lto iš nusistov?jusios teismo praktikos išplaukia, kad mokestini? ?plauk? sumaž?jimas negali b?ti laikomas privalomuoju bendrojo intereso pagrindu, kuriuo galima remtis pateisinant pagrindinei laisvei iš principo prieštaraujan?i? priemon? (žr. min?to sprendimo *Manninen* 49 punkt? bei jame nurodyt? teismo praktik?).

85 Iš to išplaukia, kad EB 56 ir 58 straipsniais draudžiami tokie valstyb?s nar?s teis?s aktai, kokie aptariami pagrindin?je byloje, kuriais numatant jos teritorijoje ?steigtiems kolektyvinio investavimo subjektams kompensacij?, skirt? atsižvelgti ? kitos valstyb?s nar?s prie šaltinio išskai?iuotus mokes?ius nuo min?tiems subjektams sumok?t? dividend?, ši kompensacija sumažinama, jeigu ir tiek, kiek ši? subjekt? akcininkai yra kitose valstyb?se nar?se reziduojantys arba ?sisteig? fiziniai ar juridiniai asmenys, kai toks sumažinimas vienodai nepalankus visiems ši? subjekt? akcininkams.

86 Kalbant apie tai, ar pirmesniame šio sprendimo punkte pateiktas atsakymas galioja ir situacijoms, kai kolektyvinio investavimo subjekto užsienio akcininkai reziduoja arba yra ?sisteig? tre?iojoje šalyje, Nyderland? vyriausyb? mano, kad valstyb? nar? gali daryti skirtum? tarp šios situacijos ir tos, kai akcininkai reziduoja arba ?sisteig? kitoje valstyb?je nar?je.

87 Šiuo atžvilgiu, kaip 2007 m. gruodžio 18 d. Sprendime A (C?101/05, Rink. p. I?0000) pažym?jo Teisingumo Teismas, net jeigu kapitalo jud?jimo su tre?iosiomis šalimis liberalizavimas iš tikr?j? gali tur?ti kit? tiksl?, nei sukurti vidaus rink?, pavyzdžiui, užtikrinti Bendrijos bendrosios valiutos patikimum? pasaulio finans? rinkose ir išlaikyti valstyb?se nar?se pasaulinio lygio finans? centrus, reikia konstatuoti, kad kai EB 56 straipsnio 1 dalis išpl?t? laisvo kapitalo jud?jimo princip? kapitalo jud?jimui tarp tre?i?j? šali? ir valstybi? nari?, šios valstyb?s nar?s nusprend? tame pa?iame straipsnyje ir tokia pa?ia formuluote š? princip? ?tvirtinti kapitalo jud?jimui Bendrijos viduje, ir kapitalo jud?jimui, susijusiam su santykiais su tre?iosiomis šalimis.

88 Teisingumo Teismas taip pat nusprend?, jog negalima pripažinti lemiamu argumentu, kad jei kapitalo jud?jimo apribojim? s?voka b?t? aiškinama vienodai santykiuose tarp valstybi? nari? ir tre?i?j? šali? bei santykiuose tarp valstybi? nari?, Bendrija vienašališkai atvert? Bendrijos rink? tre?iosioms šalims, netekdama galimybi? der?tis, reikaling? tam, kad šios šalys taip pat taikyt? tok? liberalizavim? (žr. min?to sprendimo A 38 punkt?).

89 Be to, Teisingumo Teismas nusprend?, kad kapitalo jud?jimas ? tre?i?sias šalis ar iš j? vyksta teisiniame kontekste, kuris skiriasi nuo kapitalo jud?jimo Bendrijos viduje teisinio konteksto (min?to sprendimo A 36 punktas). Iš tikr?j? d?l tarp Europos Sąjungos valstybi? nari? egzistuojan?io teisinio integravimosi lygio, ypa? d?l egzistuojan?i? Bendrijos teis?s akt?, kuriais siekiama, kad nacionalin?s mokes?i? institucijos bendradarbiaut?, kaip antai 1977 m. gruodžio 19 d. Tarybos direktyva 77/799/EEB d?l valstybi? nari? kompetenting? institucij? tarpusavio pagalbos tiesioginio apmokestinimo srityje (OL 336, p. 15), ekonominei veiklai su Bendrijos masto užsienio elementais valstyb?s nar?s taikomas apmokestinimas ne visada yra panašus ? t?, kuris taikomas ekonominei veiklai, susijusiai su santykiais tarp valstybi? nari? ir tre?i?j? šali? (min?to sprendimo *Test Claimants in the FII Group Litigation* 170 punktas ir min?to sprendimo A 37 punktas).

90 Taip pat negalima atmesti valstybės narės galimybės parodyti, jog kapitalo judėjimo trečiųjų šalių ar iš jų apribojimas pateisinamas pagrindu, nurodytu tokiomis aplinkybėmis, kuriomis šis pagrindas negalėtų pagrįstai pateisinti kapitalo judėjimo tarp valstybių narių apribojimo (minuto sprendimo *Test Claimants in the FII Group Litigation* 171 punktą ir minuto sprendimo A 37 punktą).

91 Šioje byloje Nyderlandų Karalystė bei Komisija, be kita ko, teigė, kad valstybės narės turi turėti galimybę remtis būtinybe užtikrinti mokesčių kontrolės veiksmingumą kaip privalomuoju bendrojo intereso pagrindu, pateisinančiu kapitalo judėjimo trečiųjų šalių ar iš jų apribojimą.

92 Šiuo atžvilgiu reikia pastebėti, viena vertus, kad Nyderlandų Karalystė taiko dividendų mokestį jos teritorijoje steigto kolektyvinio investavimo subjekto paskirstytiems dividendams, išmokėtiems trečiojoje šalyje reziduojantiems arba steigtiems akcininkams. Antra vertus, reikia konstatuoti, kad tokiam subjektui suteikta kompensacija sumažinama proporcingai jo kapitalo daliai, kuri priklauso tokiems trečiojoje šalyje reziduojantiems akcininkams, tačiau šiuo atveju mokestinis šių akcininkų trečiuosiose šalyse vertinimas nėra svarbus. Todėl šiuo atveju negalima remtis būtinybe užtikrinti mokesčių kontrolės veiksmingumą.

93 Nyderlandų vyriausybė taip pat teigia, kad reikia suteikti galimybę remtis būtinybe išvengti mokestinių plaukų sumažėjimo, siekiant pateisinti kapitalo judėjimo trečiųjų šalių ar iš jų apribojimą. Iš tikrųjų, nors, be kita ko, su apmokestinimo bazės sumažėjimu susijusias problemas būtų galima išspręsti iš esmės suderinant Bendrijos lygmeniu valstybių narių mokesčių teisės aktus, panaši galimybė suderinti mokesčių teisės aktus santykiuose su trečiuosiomis šalimis neegzistuoja.

94 Tačiau reikia priminti, kad dėl kompensacijos sumažinimo proporcingai kolektyvinio investavimo subjekto kapitalo daliai, kuri priklauso trečiuosiose šalyse reziduojantiems arba steigtiems akcininkams, sumažėja bendra subjekto akcininkams paskirstytino pelno suma.

95 Todėl darant prielaidą, kad tokiu pagrindu galima remtis siekiant pateisinti kapitalo judėjimo trečiųjų šalių ar iš jų apribojimą, tokį pateisinimą šioje byloje negalima atsižvelgti, nes šis sumažinimas sukelia vienodas pasekmes visiems kolektyvinio investavimo subjekto akcininkams, nesvarbu, ar jie yra valstybių narių, ar trečiųjų valstybių rezidentai, ar jose steigę asmenys.

96 Iš to išplaukia, kad tokiam teisiniame kontekste, koks nagrinėjamas pagrindinėje byloje, atsakymas, pateiktas dėl situacijų, kai kolektyvinio investavimo subjekto akcininkai reziduoja ar steigė kitoje valstybėje narėje, galioja ir situacijoms, kai kolektyvinio investavimo subjekto akcininkai reziduoja arba yra steigė trečiuosiose valstybėse.

97 Atsižvelgiant į tai, kas pasakyta, pirmojo klausimo b punkte reikia atsakyti taip: EB 56 ir 58 straipsniais draudžiami tokie valstybės narės teisės aktai, kokie nagrinėjami pagrindinėje byloje, kuriais numatant jos teritorijoje steigtiems kolektyvinio investavimo subjektams kompensaciją, skirtą atsižvelgti į kitos valstybės narės prie šaltinio išskaičiuotus mokesčius nuo minėtiems subjektams sumokėtų dividendų, ši kompensacija sumažinama, jeigu ir tiek, kiek šių subjektų akcininkai yra kitose valstybėse narėse reziduojantys arba steigė fiziniai ar juridiniai asmenys, kai toks sumažinimas vienodai nepalankus visiems šių subjektų akcininkams.

Dėl antrojo klausimo a punkto

98 Savo antrojo klausimo a punktu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas klausia, ar EB 57 straipsnio 1 dalies 5 voka „tiesioginės investicijos“ taip pat apima bendrovės akcijų paketą, kurio dydis neleidžia daryti lemiamos įtakos šios bendrovės valdymui arba

kontrolei, turėjim?.

99 Pagal EB 57 straipsnio 1 dalį 56 straipsnis netrukdo taikyti trečiosioms šalims 1993 m. gruodžio 31 d. pagal nacionalinę ar Bendrijos teisę galiojančią apribojimą, nustatytą kapitalo judėjimui? trečiosias šalis ar iš jų, susijusiam su tiesioginėmis investicijomis, apimančiomis ir investicijas? nekilnojamąjį turtą, su sąsisteigimu, finansinių paslaugų teikimu ar vertybinių popierių sąsileidimu? kapitalo rinkas.

100 Kadangi Sutartyje „kapitalo judėjimo“ s?voka EB 56 straipsnio 1 dalies prasme yra neapibrėžta, Teisingumo Teismas anksčiau pripažino, kad prie 1988 m. birželio 24 d. Tarybos direktyvos 88/361/EEB dėl Sutarties 67 straipsnio įgyvendinimo (straipsnis buvo panaikintas Amsterdamo sutartimi) (OL L 178, p. 5) pridėta nomenklatūra yra pavyzdinė galios. Todėl EB 56 straipsnio 1 dalies prasme kapitalo judėjimas, be kita ko, reiškia tiesiogines investicijas, t. y. kaip išplaukia ir iš šios nomenklatūros bei jos aiškinamąjį pastabą, bet kokias fizinių ar juridinių asmenų investicijas, kurios padeda užmegzti ar palaikyti ilgalaikius santykius tarp lėšas suteikiančių asmenų ir?monųs,? kurių investuojamos lėšos, turint tikslą vykdyti ekonominę veiklą (minėto sprendimo *Test Claimants in the FII Group Litigation*, C-446/04, Rink. p. I-11753, 179–181 punktai ir 2007 m. spalio 23 d. Sprendimo *Komisija prieš Vokietiją*, C-157/05, Rink. p. I-0000, 18 punktas bei minėto sprendimo A 46 punktas).

101 Kalbant apie turimas naujų bei egzistuojančių?monių kapitalo dalis, kaip tai patvirtinta šiose aiškinamosiose pastabose, tikslas užmegzti ir palaikyti ilgalaikius ekonominius santykius reiškia, kad akcininko turimos akcijos suteikia jam teisę pagal nacionalinę? akcinį bendrovį?statymų nuostatas arba kitaip veiksmingai dalyvauti valdant bendrovę ar ją kontroliuojant (minėto sprendimo *Komisija prieš Vokietiją* 18 punktas ir jame nurodyta teismo praktika).

102 Todėl? antrojo klausimo a punktą reikia atsakyti taip: EB 57 straipsnio 1 dalies taikymo sritį patenka apribojimas kaip kapitalo judėjimo apribojimas, apimantis tiesiogines investicijas, jeigu jis susijęs su bet kokiomis investicijomis, kurias atlieka fiziniai ar juridiniai asmenys ir kurios padeda užmegzti ar palaikyti ilgalaikius ir tiesioginius santykius tarp lėšas suteikiančių asmenų ir?monųs,? kurių investuojamos lėšos, turint tikslą vykdyti ekonominę veiklą.

Dėl antrojo klausimo c ir b punktų

103 Savo antrojo klausimo b punktu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas klausia, ar EB 56 straipsnio taikymo sritis kapitalo judėjimo? trečiosias šalis ar iš jų atžvilgiu yra tokia pati kaip to, kuris vyksta Bendrijos viduje; antrojo klausimo c punktu jis klausia, ar tai, kad valstybė narė jos teritorijoje?sisteigusiam kolektyvinio investavimo subjektui sumažina kompensaciją, skirtą atsižvelgti? prie šaltinio išskaičiuotus mokesčius nuo trečiosios valstybės kilmės dividendų, atsižvelgdama? šio subjektą akcininkų, kurie nereziduoja ar nėra?sisteig? atitinkamoje valstybėje narėje, turimų šio subjektą kapitalo dalį, yra laisvo kapitalo judėjimo apribojimas.

104 Šiais klausimais, kurie nagrinėtini kartu, siekiama sužinoti, ar atsakymas, pateiktas? pirmojo klausimo b punktu, skiriasi atsižvelgiant? tai, jog dividendai kilę ne iš kitos valstybės narės, bet iš trečiosios valstybės.

105 Šiuo atžvilgiu iš šio sprendimo 79 ir 96 punktų matyti, kad nuo to momento, kai Nyderlandų Karalystė nusprendė savo teritorijoje?steigtiems kolektyvinio investavimo subjektams suteikti kompensaciją dėl užsienyje išskaičiuotų mokesčių ir?gyvendinti savo kompetenciją mokesčių srityje visų dividendų, kuriuos tokie subjektai išmoka savo akcininkams, atžvilgiu, nesvarbu, ar jie reziduoja arba?sisteig? šioje valstybėje narėje, ar kitose valstybėse narėse, ar trečiojoje valstybėje, šio kompensaciją ji turi taikyti ir kolektyvinio investavimo subjektams, kurių akcininkai

nereziduoja ar nėra ?sisteig? Nyderland? Karalyst?je.

106 Iš tikr?j?, kaip buvo pasteb?ta šio sprendimo 70–96 punktuose, taisykl?, pagal kuri? tokia kompensacija yra sumažinama proporcingai kolektyvinio investavimo subjekto kapitalo daliai, priklausan?iai kitose valstyb?se nar?se ar tre?iojoje valstyb?je reziduojantiems arba ?sisteigusiems akcininkams, ?tvirtina nevienod? toki? subjekt?, kuri? visi akcininkai reziduoja ar ?sisteig? Nyderlanduose, ir subjekt?, kuri? dalis akcinink? reziduoja ar ?sisteig? kitoje valstyb?je nar?je ar tre?iojoje valstyb?je, vertinim?, kuris negali b?ti pateisinamas aplinkybe, kad ši? subjekt? pad?tis yra skirtinga, ar Nyderland? vyriausyb?s nurodytais mokes?i? politikos tikslais.

107 Reikia konstatuoti, kad tokia taisykl? prieštarauja EB 56 ir 58 straipsniams, nesvarbu, ar mokes?iai, suteikiantys teis? ? kompensacij?, buvo išskai?iuoti kitoje valstyb?je nar?je, ar tre?iojoje valstyb?je, nes abiem atvejais skirtingai vertinami subjektai, kuri? visi akcininkai reziduoja ar ?sisteig? Nyderlanduose, ir subjektai, kuri? dalis akcinink? reziduoja ar ?sisteig? kitoje valstyb?je nar?je arba tre?iojoje valstyb?je, ir kad pasi?lyti pateisinimai nėra susij? su dividend?, kuriuos gavo min?ti subjektai, kilm?s valstybe.

108 Taigi ? antrojo klausimo b ir c punktus reikia atsakyti taip: EB 56 ir 58 straipsniais draudžiami tokie valstyb?s nar?s teis?s aktai, kokie aptariamai pagrindin?je byloje, kuriais jos teritorijoje ?steigtiems kolektyvinio investavimo subjektams numatant kompensacij?, skirt? atsižvelgti ? tre?iosios šalies prie šaltinio išskai?iuotus mokes?ius nuo min?tiems subjektams sumok?t? dividend?, sumažinama ši kompensacija, jeigu ir tiek, kiek ši? subjekt? akcininkai yra kitose valstyb?se nar?se ar tre?iosioje valstyb?se reziduojantys arba ?sisteig? fiziniai ar juridiniai asmenys, kai toks sumažinimas vienodai nepalankus visiems ši? subjekt? akcininkams.

D?l tre?iojo klausimo a punkto

109 Savo tre?iojo klausimo a punktu prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateik?s teismas klausia, ar tai, kad valstyb?je nar?je išskai?iuotas mokestis nuo kolektyvinio investavimo subjekto, kuris ?sisteig?s kitoje valstyb?je nar?je, gaut? dividend? yra didesnis nei mokestis, taikomas šioje kitoje valstyb?je nar?je užsienio akcininkams persikirstytiems dividendams, turi ?takos atsakymams ? pirmuosius du klausimus.

110 Kaip matyti iš sprendimo d?l prašymo priimti prejudicin? sprendim?, šis klausimas motyvuojamas tuo, kad atitinkamais ataskaitiniais metais Portugalijoje prie šaltinio išskai?iuotas mokestis nuo OESF šioje valstyb?je nar?je gaut? dividend? buvo 17,5 %, o Nyderlanduose prie šaltinio išskai?iuotas mokestis nuo OESF akcininkams paskirstyt? dividend? buvo 15 %.

111 Ta?iau, kadangi ? iš Portugalijos kilusius dividendus nebuvo atsižvelgta apskai?iuojant kompensacij?, suteikt? pagrindin?je byloje nagrin?jamam kolektyvinio investavimo subjektui, ir atsižvelgiant ? pirmojo klausimo a punkto atsakym?, nebereikia atsakyti ? tre?iojo klausimo a punkt?.

D?l tre?iojo klausimo b punkto

112 Savo trečiojo klausimo b punktu prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateik?s teismas klausia, ar atsakant ? du pirmuosius klausimus reikia atsižvelgti ? tai, kad kolektyvinio investavimo subjekto užsienio akcininkai reziduoja arba ?sisteig? valstyb?je, su kuria valstyb? nar?, kur šis subjektas ?sisteig?s, sudar? sutart?, pagal kuri? abipusiai atskaitomi prie šaltinio išskai?iuoti mokes?iai nuo dividend?. Ta?iau, kadangi ? šio subjekto akcinink? rezidavimo ar ?sisteigimo viet? atsižvelgiama tik sumažinant kompensacij? proporcingai akcinink?, kurie nereziduoja ar n?ra ?sisteig? šioje valstyb?je nar?je, turimai min?to subjekto kapitalo daliai, š? klausim? reikia laikyti susijusiu tik su pirmojo klausimo b punktu.

113 Šiuo atžvilgiu reikia konstatuoti, kad tai, jog valstyb?, kurioje reziduoja arba ?sisteig? kolektyvinio investavimo subjekto akcininkai, ir Nyderland? Karalyst? yra susitarusios d?l galimyb?s atskaityti mokest?, kur? pastaroji išskai?iuoja nuo min?to subjekto šiems akcininkams paskirstyt? dividend?, niekaip nepakei?ia to, kad Nyderland? Karalyst? ?gyvendina savo kompetencij? mokes?i? srityje apmokestindama šiuos dividendus. Ta?iau, kaip matyti iš šio sprendimo 79 ir 96 punkt?, tai, jog valstyb? nar? ?gyvendina savo kompetencij? mokes?i? srityje, kiek tai susij? su dividendais, kuriuos išmok?jo šios valstyb?s nar?s teritorijoje ?sisteig?s kolektyvinio investavimo subjektas tiek akcininkams, reziduojantiems ar ?sisteigusiems šioje valstyb?je nar?je, tiek akcininkams, reziduojantiems ar ?sisteigusiems kitose valstyb?se nar?se ar tre?iosiose valstyb?se, tuo atveju, kai numatyta tokia kompensacija, kokia nagrin?jama pagrindin?je byloje, pateisina b?tinyb? j? taikyti ir kolektyvinio investavimo subjektams, kuri? kai kurie akcininkai nereziduoja ar n?ra ?sisteig? šioje valstyb?je nar?je.

114 ? trečiojo klausimo b punkt? reikia atsakyti taip: tai, kad kolektyvinio investavimo subjekto užsienio akcininkai reziduoja ar ?sisteig? valstyb?je, su kuria valstyb? nar?, kur šis subjektas ?sisteig?s, sudar? sutart?, pagal kuri? abipusiai atskaitomi prie šaltinio išskai?iuoti mokes?iai nuo dividend?, neturi ?takos atsakymui ? pirmojo klausimo b punkt?.

D?l trečiojo klausimo c punkto

115 Savo trečiojo klausimo b punktu prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateik?s teismas siekia sužinoti, ar atsakant ? du pirmuosius klausimus reikia atsižvelgti ? tai, jog kolektyvinio investavimo subjekto užsienio akcininkai reziduoja arba yra ?sisteig? kitoje Bendrijos valstyb?je nar?je.

116 Atsižvelgiant ? pirmojo klausimo b punkto atsakym?, ? š? klausim? atsakyti nebereikia.

D?l bylin?jimosi išlaid?

117 Kadangi šis procesas pagrindin?s bylos šalims yra vienas iš etap? prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateikusio teismo nagrin?jamoje byloje, bylin?jimosi išlaid? klausim? turi spr?sti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastab? pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyr? min?tos šalys, n?ra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (didžioji kolegija) nusprendžia:

1. EB 56 ir 58 straipsniais nedraudžiami tokie valstybės narės teisės aktai, kokie nagrinėjami pagrindinėje byloje, kuriuose numatant jos teritorijoje steigtiems kolektyvinio investavimo subjektams kompensaciją, skirtą atsižvelgti į kitos valstybės narės prieš šaltinio išskaičiuotus mokesčius nuo šiems subjektams sumokėtų dividendų, ši kompensacija ribojama suma, kuri šios pirmos valstybės narės teritorijoje reziduojantis fizinis asmuo dėl panašio mokesčio galėtų atskaityti pagal dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartį, sudarytą su šia kita valstybe nare.

2. EB 56 ir 58 straipsniais draudžiami tokie valstybės narės teisės aktai, kokie nagrinėjami pagrindinėje byloje, kuriais numatant jos teritorijoje steigtiems kolektyvinio investavimo subjektams kompensaciją, skirtą atsižvelgti į kitos valstybės narės prieš šaltinio išskaičiuotus mokesčius nuo šiems subjektams sumokėtų dividendų, ši kompensacija sumažinama, jeigu ir tiek, kiek ši subjektų akcininkai yra kitose valstybėse narėse ar trečiuosiose valstybėse reziduojantys arba steigti fiziniai ar juridiniai asmenys, kai toks sumažinimas vienodai nepalankus visiems minėtų subjektų akcininkams.

Šiuo atžvilgiu neturi reikšmės tai, kad kolektyvinio investavimo subjekto užsienio akcininkai reziduoja ar steigti valstybėje, su kuria valstybė narė, kur šis subjektas steigtas, sudarė sutartį, pagal kurią abipusiai atskaitomi prieš šaltinio išskaičiuoti mokesčiai nuo dividendų.

3. Į EB 57 straipsnio 1 dalies taikymo sritį patenka apribojimas kaip kapitalo judėjimo apribojimas, apimantis tiesiogines investicijas, jeigu jis susijęs su bet kokiomis investicijomis, kurias atlieka fiziniai ar juridiniai asmenys ir kurios padeda užmegzti ar palaikyti ilgalaikius ir tiesioginius santykius tarp šalies suteikiančios asmenį ir monetas, kuri investuojamos šalies, turint tikslą vykdyti ekonominę veiklą.

Parašai.

* Proceso kalba: olandų.